

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**w Szkole Podstawowej nr 2 im. K.I. Gałczyńskiego w Rucianem-
Nidzie**

w roku szkolnym 2023/2024

PODSTAWA PRAWNA REALIZACJI PROGRAMU

- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).

CELE OGÓLNE

Realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

- Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro zawodowych marzeń.
- Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

- Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań i pasji.
- Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń po odbyciu cyklu szkoleń w ciągu trzech lat nauki w klasach 0-III powinien umieć:

- opisywać swoje zainteresowania i określać, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentować swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podawać przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
- podawać przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmować działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych,
- odgrywać różne role zawodowe w zabawie,
- podawać nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu,
- opisywać podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach,
- opisywać czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach,
- omawiać znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje,
- opisywać rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,
- posługiwać się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- uzasadniać potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności,
- wskazywać treści, których lubi się uczyć,
- wymieniać różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich,
- opowiadać, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Uczeń po odbyciu cyklu szkoleń w ciągu trzech lat nauki w klasach IV-VI powinien umieć:

- określać własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
- podejmować działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
- prezentować swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców,
- wymieniać różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup,
- opisywać różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,
- opisywać, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka,
- podawać ,

- czynniki wpływające na wybory zawodowe,
- posługiwać się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- wyjaśniać rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą,
- wskazywać różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów,
- omawiać swój indywidualny sposób nauki,
- wskazywać przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
- samodzielnie docierać do informacji i korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- opowiadać o swoich planach edukacyjno-zawodowych,
- planować swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.,

Uczeń po odbyciu cyklu szkoleń w ciągu dwóch lat nauki w klasach VII-VIII powinien umieć:

- określać wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- rozpoznawać własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe)
- dokonywać syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznawać własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych,
- rozpoznawać swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- określać aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określać własną hierarchię wartości i potrzeb,
- wyszukiwać i analizować informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania,
- porównywać własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
- wyjaśniać zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy,
- uzasadniać znaczenie pracy w życiu człowieka,
- analizować znaczenie i możliwości doświadczania pracy,
- wskazywać wartości związane z pracą i etyką zawodową,
- dokonywać autoprezentacji,
- analizować oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- analizować kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzować strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,
- określać znaczenie uczenia się przez całe życie,
- dokonywać wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określać cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikować osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planować ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Absolwent SP nr 2 dokonuje trafnych decyzji edukacyjnych, podejmuje naukę w szkołach ponadpodstawowych zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, zdolnościami.

ADRESACI PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Adresatami programu są uczniowie i rodzice uczniów, nauczyciele.

Program będzie realizowany sukcesywnie:

- ✓ w oddziale przedszkolnym w formie preorientacji zawodowej, pogadanki, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, gry i zabawy zawodoznawcze,
- ✓ w klasach I-III w formie preorientacji zawodowej – wycieczki, konkursy, gry, pokazy, spotkania z przedstawicielami zawodów,
- ✓ w klasach IV-VI w formie orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych i w ramach lekcji przedmiotowych,
- ✓ klasy VII-VIII będą uczestniczyć w obowiązkowych lekcjach z doradztwa zawodowego (realizacja programu doradztwa zawodowego, udział w wycieczkach zawodoznawczych, prelekcjach i spotkaniach).

Rodzice po zakończeniu poszczególnych cykli kształcenia z zakresu doradztwa zawodowego zostaną wyposażeni w wiedzę z zakresu rynku edukacyjnego, a w szczególności:

- pracy w wybranych zawodach, kwalifikacji zawodowych
- zapoznają się z lokalnym rynkiem pracy
- zostaną uświadomieni o istotnej roli rodzica/ opiekuna prawnego w procesie przygotowania dziecka do wyborów edukacyjno – zawodowych
- uzyskają pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych dziecka i wspólnym planowaniu drogi zawodowej
- zostaną wskazane źródła informacji – informatory, publikacje, adresy internetowe

Nauczyciele

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określając jego ścieżkę edukacyjną i zawodową
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów
- realizują tematy zawodoznawcze
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji sugerując pracę ze specjalistą
- wyposażeni są w materiały dydaktyczne, pakiet narzędzi diagnostycznych na poziomie poszczególnych etapów edukacyjnych, scenariusze zajęć do prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego
- analizują losy absolwentów

ZASOBY

- sale wyposażone w rzutniki multimedialne
- filmy o zawodach i instruktażowe
- prezentacje multimedialne
- multimedialne programy komputerowe i płyty CD, DVD,
- biblioteka szkolna – kącik SzOK (Szkolny Ośrodek Kariery zawierający informatory o zawodach i kierunkach kształcenia, typach szkół)
- materiały psychoedukacyjne
- zakładka na stronie internetowej szkoły z doradztwa zawodowego.

KOORDYNATOR I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMY

Dyrektor szkoły, szkolny doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel bibliotekarz, pozostali nauczyciele, nauczyciel – wychowawca świetlicy.

WSPÓLPRACA

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Piszcu,

Powiatowy Urząd Pracy w Piszcu,

OHP w Piszcu.

METODY I FORMY PRACY

Metody pracy do uczniów:

- ✓ zajęcia warsztatowe
- ✓ analiza przypadku
- ✓ rozmowy doradcze
- ✓ metody testowe
- ✓ burza mózgów
- ✓ mini wykład
- ✓ plakat
- ✓ wycieczki zawodoznawcze
- ✓ udział w targach edukacyjnych
- ✓ spotkania z absolwentami szkoły
- ✓ pogadanki, prelekcje, konkursy
- ✓ gry i zabawy

Formy adresowane do rodziców:

- zapoznanie rodziców z programem doradztwa zawodowego w szkole, pogadanki, prelekcje
- udostępnianie informatorów szkół ponadpodstawowych i literatury z zakresu doradztwa zawodowego
- indywidualne rozmowy z pedagogiem, doradcą zawodowym, wychowawcą
- wykorzystanie doświadczeń rodziców w zakresie mobilności zawodowej
- organizacja prelekcji, pogadek na zebraniach rodziców z doradcą zawodowym
- przekazywanie na bieżąco informacji dotyczących kierunków kształcenia zawodowego

TREŚCI PROGRAMOWE REALIZOWANE PRZEZ DORADCĘ ZAWODOWEGO

1. Lekcje z doradcą zawodowym KLVII

- **Mocne i słabe strony**
- **Zdolności i umiejętności**
- **Zainteresowania**
- **Predyspozycje zawodowe**
- **Osobowość zawodowa**
- **Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery**
- **Motywacja**
- **Praca w zespole**
- **Świat zawodów**
- **Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy**

2. Lekcje z doradcą zawodowym KLVIII

- System edukacji w Polsce
- Cele edukacyjne i zawodowe
- Współczesny rynek pracy
- Ja na rynku pracy
- Praca jako wartość
- Zawody przyszłości
- Dokumenty aplikacyjne
- Autoprezentacja
- Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?
- Alternatywne drogi dojścia do zawodu

REALIZACJA TREŚCI PROGRAMOWYCH NA INNYCH ZAJĘCIACH

1) Lekcje informatyki:

- Organizacja pracy i przepisy bhp (motywacja do pracy przy komputerze),
- Edytory graficzne (zdolności plastyczne, wyobraźnia),
- Tworzenie witryny WWW (rozwijanie wyobraźni twórczej),
- Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym (koncentracja uwagi, zdolności matematyczne, rozwiązywanie problemów),
- Tworzenie baz danych (zdolności organizacyjne, umiejętność tworzenia struktur informatycznych)
- Budowa wewnętrzna komputera (zawody: elektronik, operator sieci)
- Sposoby komunikacji użytkownika z komputerem (zawody: grafik komputerowy, architekt, kompozytor)

2) Lekcje przedmiotowe: informacje dotyczące zawodów wynikające z treści nauczania

3) Lekcje WOS-u:

- Lokalny i krajowy rynek pracy (list motywacyjny CV), Świat pracy (aktywność, mobilność zawodowa, kreatywność w kraju za granicą)
- Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne
- Samodzielna działalność gospodarcza (jak zostać przedsiębiorcą?)
- Rola i zadania Polski w Unii Europejskiej (polityka edukacyjna)
- Poznajemy zawody przyszłości
- Działalność gospodarcza człowieka (odkrywanie aktywnych i twórczych postaw do pracy i nauki)
- Przedsiębiorstwo-podmiot gospodarki rynkowej (przykłady ścieżek awansu pracowników, wymagane zdolności i umiejętności konieczne do rozpoczęcia działalności gospodarczej)
- Wykonanieteczki zawodowej

EWALUACJA DZIAŁAŃ WPDZ

- Indywidualne rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami
- Pogadanki
- Informacje – burza mózgów

Rozmowy powinny dotyczyć tego, czy WPDZ:

- Uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów, rodziców, nauczycieli
- Rozwija ich wiedzę i umiejętności
- Kształtuje postawy i zachowania
- Buduje kompetencje osobiste i społeczne

- Angażuje wszystkich pracowników szkoły
- Angażuje instytucje zewnętrzne, rodziców
- Analiza prowadzonej dokumentacji uczniów korzystających z porad i informacji zawodowych.

Program pozytywnie zaopiniowany na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 27 września 2023r.